

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 18 września 2014 r.

DOLiS/DEC-917/14/73257,73259,73260

dot.

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), art. 12 pkt 2 art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5, art. 26 ust. 1 oraz art. 32 ust 1 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana C.P. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 2 października 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-1065/13/64164,64185,64191) nakazującej B., usunięcie danych osobowych Pana C.P. zaś w pozostałym zakresie odmawiającą uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana C.P., na przetwarzanie jego danych osobowych przez S. S.A. oraz B. S.A.,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana C.P., zwanego dalej Skarżącym, dotycząca przetwarzania jego danych osobowych przez S. S.A., zwany dalej Bankiem, oraz B. S.A., zwany dalej B.

W treści podania Skarżący poinformował GIODO, że [...] stycznia 2006 r. Bank, w związku z wnioskiem o kredyt konsumencki nie mający związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą pod C., cyt.: „przekazał informację stanowiącą tajemnicę bankową zawartą we wniosku kredytowym do B. Bank oprócz publicznie dostępnych danych identyfikujących przedsiębiorcę przekazał takie dane osobowe jak numer PESEL, numer dowodu osobistego, datę urodzenia, numer wniosku kredytowego, wysokość wnioskowanego kredytu, wysokość raty kredytowej”. Skarżący podkreślił, że nie udzielił Bankowi zgody na przetwarzanie jego danych osobowych ani na ich przekazywanie do B.

W związku z powyższym Skarżący zarzucił Bankowi naruszenie art. 23 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 1, art. 32 ust. 1 pkt 4, art. 36-39a, art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182), dalej zwanej ustawą oraz wniósł o cyt.: „przeprowadzenie

kontroli a następnie wydanie decyzji GIODO w zakresie usunięcia uchybień, zabezpieczenie danych, zastosowanie środków zabezpieczających dane oraz skorzystania z uprawnień wynikłych z art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych”.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. W styczniu 2006 r. Skarżący skierował do poprzednika prawnego Banku, tj. P. S.A., wniosek kredytowy. Na podstawie złożonego wniosku Bank podjął czynności zmierzające do zawarcia umowy kredytowej, w tym złożył zapytanie o klienta do B. Zawarcie przedmiotowej umowy nie doszło jednak do skutku.
2. Skarżący pismem z dnia [...] marca 2007 r. zwrócił się do Banku z wnioskiem o wypełnienie obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy. Bank spełnił ten obowiązek przesyłając Skarżącemu pismo z dnia [...] marca 2007 r., w którym wskazał podstawy prawne ich przetwarzania oraz przekazania B.
3. Składając wyjaśnienia w niniejszej sprawie Bank poinformował GIODO, że w związku z niezawarciem umowy ze Skarżącym, aktualnie nie przetwarza danych osobowych Skarżącego w zbiorze [...] oraz nie dysponuje oryginałami dokumentacji związanej z relacjami Skarżącego z Bankiem.
4. B. pozyskał dane osobowe Skarżącego w związku z zapytaniem kredytowym skierowanym przez poprzednika prawnego Banku w styczniu 2006 r. w zakresie: imienia, nazwiska, płci, daty urodzenia, obywatelstwa, nr PESEL, serii i numeru dokumentu tożsamości oraz warunków finansowych kredytu, nastąpiło poprzez złożenie zapytania do B. w związku z wnioskiem kredytowym z 2006 r. Zgodnie z regulaminem B. zapytania są przechowywane w [...] przez okres nie dłuższy niż 2 lata. W związku z upływem tego okresu, B. przetwarza aktualnie dane osobowe Skarżącego w celu rozpatrywania jego reklamacji i nie udostępnia ich bankom w raportach kredytowych.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 2 października 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-1065/13/64164,64185,64191), mocą której nakazał B. usunięcie danych osobowych Skarżącego, zaś w pozostałym zakresie odmówił uwzględnienia wniosku w przedmiotowej sprawie.

W dniu [...] października 2013 r. (w ustawowym terminie) do Biura GIODO wpłynął wniosek Skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej ww. decyzją. Skarżący wniósł o cyt.: „(...) uchylenie części 2 decyzji i w konsekwencji zobowiązanie S. do zabezpieczenia danych w S. i wydanie decyzji ZAKAZUJĄCEJ przekazywania danych z Banku do innych podmiotów, ustawowo nieuprawnionym”. Skarżący uzasadniając swoje żądanie wskazał, iż cyt.: „GIODO w sposób nieprawidłowy dokonało oceny stanu faktycznego i prawnego naruszając następujące przepisy prawa materialnego: Niewłaściwe zastosowanie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz.U z 2002 r. nr 101, poz.926 z późn.zm) w zw. z art.105a ust. 1, 104 ust.2, 104 ust. 3 i 105 ust. 4 prawa bankowego, poprzez ustalenie, iż bank mógł, bez zgody klienta banku, przekazywać dane stanowiące tajemnicę bankową do instytucji utworzonych na

podstawie art. 105 ust. 4 prawa bankowego (w brzmieniu sprzed 1 kwietnia 2007), takich jak B. (...) GIODO w uzasadnieniu zupełnie nie odniosło się do orzecznictwa, które zostało zawarte w skardze, a które w pełni jest zbieżne z poglądami skarżącego – bez uzyskania zgody przekazywanie danych do B. było i jest nieuprawnione”.

Po powtórny rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Skarżący w treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazał po raz kolejny na te same okoliczności podnoszone przez niego w toku postępowania. W związku z powyższym Generalny Inspektor ustosunkowując się do zarzutów podniesionych w ww. wniosku wskazuje na dotychczasowe ustalenia faktyczne i prawne. Jednocześnie z uwagi na fakt, że wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy objęto wyłącznie punkt 2 zaskarżonej decyzji, uzasadnienie ograniczy się do ponownej oceny zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego dotyczącego udostępnienia danych Skarżącego przez bank do B.

Ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, przetwarzanie danych osobowych jest uprawnione, gdy spełniona zostanie którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępnienia. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z nich. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2) lub jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Tym samym, zgoda na przetwarzanie danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm.), zwana dalej Prawem bankowym.

Ponownie wskazać należy, iż ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Bank, a także – mimo, iż nie było to przedmiotem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – przez B. została dokonana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

B. jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie

z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. B.), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w B. służą wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. B. zostało utworzone właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomaganie decyzji banków dotyczących udzielania kredytu.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji, iż przekazanie danych osobowych przez Bank do B. nastąpiło w związku z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, a dla legalności tego udostępnienia (na mocy art. 105 ust. 4 Prawa bankowego) zgoda Skarżącego nie była wymagana. Mając na uwadze powyższe, ponownie wskaza należy, że w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych, Bank przetwarzając dane osobowe Skarżącego podjął działania zgodne z dyspozycją przepisów ustawy Prawo bankowe, ale również miał uzasadniony interes w dokonaniu sprawdzenia historii kredytowej Skarżącego nie tylko jako konsumenta, lecz także jako przedsiębiorcy odpowiadającego za związane z prowadzeniem działalności gospodarczej całym swoim majątkiem.

W tym miejscu zaakcentować należy, że zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, kiedy zezwalają na to przepisy prawa i takim szczególnym upoważnieniem ustawowym dla B. do przetwarzania danych obejmujących tajemnicę bankową, jest właśnie art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe. B. wskazał natomiast, że cyt.; „przetwarza dane Skarżącego przekazane w zapytaniu kredytowym [pozyskane z dniem [...] stycznia 2006 r.] wyłącznie w celu rozpatrywania reklamacji”.

Zgodnie z art. 5 ustawy, jeżeli przepisy odrębnych ustaw, które odnoszą się do przetwarzania danych, przewidują dalej idącą ich ochronę, niż wynika to z niniejszej ustawy, stosuje się przepisy tych ustaw. Tym samym, w ocenie Generalnego Inspektora, B. nie legitymował się podstawą prawną do przetwarzania danych osobowych Skarżącego pozyskanych od Banku w jakimkolwiek innym celu, niż wskazane w ustawie Prawo bankowe, dlatego też mocą zaskarżonej decyzji nakazał B. usunięcie danych osobowych Skarżącego.

Po raz kolejny, odnosząc się do zarzutu Skarżącego, iż nie został wobec niego dopełniony obowiązek administratora danych w zakresie przekazania mu informacji o uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 4, wskaza należy, że wniosek ten został przez Skarżącego oparty na art. 33 ust. 1 ustawy i skierowany do Banku pismem z dnia 11 marca 2007 r. I tak, stosownie do przepisu art. 33 ust. 1, Bank obowiązany był udzielić Skarżącemu w terminie 30 dni, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a. Stosownie natomiast do art. 32 ust. 1 ustawy każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych,

a zwłaszcza prawo do: 1) uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze, 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych, 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie tajemnicy państwowej, służbowej lub zawodowej, 5) uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane, 5a) uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2.

W odpowiedzi na wniosek Skarżącego Bank, pismem z dnia [...] marca 2007 r. udzielił Skarżącemu informacji o zakresie przetwarzanych (wówczas) danych osobowych Skarżącego, o podstawie prawnej i celu ich przekazania do B. oraz wskazał, że zasady ustalania zdolności kredytowej Banku stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i nie mogą zostać mu ujawnione.

Aktualnie Bank nie dysponuje oryginałem wniosku kredytowego z 2006 r. Ponadto, jak ustalono, aktualnie Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego wyłącznie w zakresie informacji zawartych w dokumentacji prowadzonej w związku z postępowaniem przed sądem powszechnym w sprawie z pozwu Skarżącego. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych popiera swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji, iż powyższe stanowi realizację prawnie usprawiedliwionych celu administratora danych osobowych i tym samym znajduje prawne uzasadnienie w art. 23 ust.1 pkt 5 ustawy, który stanowi, że przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

W rozpatrywanej sprawie, w zakresie w jakim dotyczy ona legalności przetwarzania danych osobowych przez Bank polegającego na ich przekazaniu do B. w 2006 r., stanu niezgodności z prawem w dacie wydania decyzji nie stwierdzono. W związku z powyższym, brak było podstaw do zastosowania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych art. 18 ust. ustawy o ochronie danych osobowych i przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

Niezależnie od powyższego odnosząc się do wniosku Skarżącego o cyt.: „przeprowadzenie kontroli (...) oraz skorzystanie z uprawnień wynikłych z art. 19 ustawy”, ponownie wskazać należy, iż kontrola zgodności przetwarzania danych z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, jako kompetencja ustawowa, jest przeprowadzana z urzędu, a nie na wniosek zainteresowanego, czy skarżącego. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych samodzielnie bowiem decyduje o sposobie realizacji własnych uprawnień, a ustawa o ochronie danych osobowych nie uprawnia go do zakończenia prowadzonego postępowania administracyjnego w formie zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa. Podobne stanowisko wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdzając, iż: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-

prawnych formach tego postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”. Podkreślenia wymaga, że skierowanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych. Jeżeli zatem w ocenie Skarżącego doszło do popełnienia czynu zabronionego, może on wystąpić do organów ścigania z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w ustawie o ochronie danych osobowych.

Ponadto odnosząc się do zarzutu Skarżącego, że cyt.: „GIODO w uzasadnieniu zupełnie nie odniosło się do orzecznictwa, które zostało zawarte w skardze, a które jest w pełni zbieżne z poglądami skarżącego (...)” wskazać należy, iż decyzja organu z dnia 2 października 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-1065/13/64164,64185,64191) zawiera uzasadnienie prawne i faktyczne podjętego rozstrzygnięcia zgodnie z treścią art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), zwanej dalej Kpa. W związku z powyższym niezasadne było odnoszenie się przez organ do cyt.: „orzecznictwa, które zostało zawarte w skardze”.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz w tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w decyzji administracyjnej z dnia 2 października 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-1065/13/64164,64185,64191).

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).